

Dicle'yi Kurtaralım

TEHLİKE C

Suların kirlenmesi, su varlıklarının sürdürülemez bir şekilde yönetilmesi ve küresel iklim değişikliği dahil akarsular eko-sistemlerinin tahribatı.

Devlet sınırlarını aşan su varlıklarının sürdürülebilir olmayan bir şekilde yönetilmesi, Dicle ve Fırat nehirlerinin hidroloji sistemini olumsuz etkilemekte ve bu nehirlerin aktığı denizlerin kıyı ekosistemine zarar vermektedir. Mezopotamya bölgesindeki tarım üretkenliği su kirliliği neticesinde düşmüş, iklim değişikliğinin Dicle ve Fırat nehirlerinin su kaynakları üzerindeki olumsuz etkileri daha görünür hale gelmiştir. Yağışların azalması ve su talebinin artması, bu yarı-kurak bölge için acil bir sorun ve kaygı kaynağıdır. Dicle ve Fırat havzasındaki su ekosistemi, yerel toplulukların da desteğiyle, her tür kirliliğe karşı korunmalıdır.

***

Dicle-Fırat Nehir Sistemi: Durum Raporu

Özet

Anna Bachmann, Waterkeepers Iraq

Eylül 2018

Dicle-Fırat nehir havzalarını oluşturan ekosistem, bu nehirlerin bulunduğu dört devletin (Türkiye, İran, Suriye ve Irak) biyolojik çeşitliliğinin, tarım üretkenliğinin, balık üretiminin, insan sağlığının ve kültür kaynaklarının dayandığı temeli oluşturmaktadır. Bu ekosistem, ayrıca, Basra Körfez'in deniz kaynaklarını da desteklemekte ve Kuveyt, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri gibi devletleri de etkilemektedir. Ancak, su kirliliği, havzaların hidrolik sistemlerinin sürdürülebilir olmayan bir şekilde yönetilmesi ve küresel iklim değişikliği, Dicle-Fırat nehir ekosistemlerinin sağlık ve canlılığını ciddi şekilde etkilemektedir. Bu çalışmada, Dicle-Fırat ekosisteminin bugünkü durumu ve bu ekosistemi etkileyen başlıca meseleler hakkında bu nehirlerin bulunduğu olan devletlerin her birinin bakış açısından kısa bir genel değerlendirme yapılmakta, bu ekosistemi etkileyen müşterek sınır-ötesi meseleler ve bu ekosistemin genel sağlığının Basra Körfezindeki koşullar üzerinde nasıl bir etkiye sahip olduğu ele alınmaktadır. Bu ekosistemin bütünlüğünün ve sağlıklı işleyişinin korunması için alınması gereken tedbirler, yöre halkı düzeyinde, yerel olarak geliştirilebilecek çözümlere vurgu yapılarak tartışılmaktadır.

Dicle-Fırat havzasının ekosistemi ile ilgili olan aktivistleri, akademisyenleri, gazetecileri ve başkalarını, bölgedeki su kaynaklarının sürdürülebilirlik ilkesine aykırı bir şekilde yönetilmesi sorununu ele almak için yöntemler bulma çabamızda bize katılmaya davet ediyoruz.

Ele alınacak sorular arasında aşağıdakiler yer almaktadır:

- Dicle-Fırat havzalarının su kalitesini ve nehir sağlığını tehdit eden çeşitli unsurlar nelerdir? Temel öneme sahip canlı türleri ile bu havzalara özgü önemli taksonların halihazırdaki durumu nedir ve bunların karşı karşıya oldukları tehditler nelerdir? Havzanın yukarı kısmı ile aşağı kısmı ve Körfez ayrı ayrı değerlendirildiğinde, bunların her birine özgü meseleler nelerdir?
- İklim değişikliği bugün havzayı nasıl etkilemektedir ve küresel iklim değişikliği ve ekosisteme yönelik diğer havza-çapında tehditlere karşı tedbir alınmadığı takdirde bölgedeki uzun dönemli trendler ne olacaktır? Biyolojik çeşitlilik üzerindeki etki ne olacaktır? Tarım, insan sağlığı, nehir işlevleri üzerindeki etki ne olacaktır?
- Dicle-Fırat havzalarının şu andaki yönetiliş şekli, bunların sağlığını ve ekosistem işlevlerini nasıl etkilemektedir? Havzaların eski haline getirilmesi ve korunması için yerel, ulusal ve bölgesel düzeylerde su yönetiminde ne gibi değişikliklere ihtiyaç vardır?
- Yerel topluluklar Dicle-Fırat havzasında su kalitesine karşı çok sayıdaki ve çeşitli tehditlere karşı ne yapabilirler? Ne gibi araçlara ihtiyaçları vardır? Bu konuda kimlerle ittifak yapabilirler?

Katkıda bulunmak için bachmanna@gmail.com adresini kullanarak Anna Bachmann'a yazabilirsiniz.

<http://www.savethetigris.org/international-mesopotamian-water-forum>